

Redacțiunea, Administrațiunea și Tipografia:
BRAȘOVU, piața mare, Târgulul
Inului Nr. 30.
Zăvoaie nefrancați nu se primesc.
Manuscrisurile nu se restituie.
Birourile de anucluri:
Brașov, piața mare, Târgulul
Inului Nr. 30.
Inserate mai primește în Viena
R. Mosse, Haasensteim & Vogler (Otto
Maas), H. Schalek, Alois Herndl, M.
Dukas, A. Oppel, J. Donnerberg; în
Budapesta: A. V. Goldberger, Eck-
stein Bernat; în Frankfurt: G. L.
Dambé; în Hamburg: A. Steiner.
Prețul inserțiilor: o serie
garmond pe o colină 6 or. și
80 or. timbru pentru o publi-
care. Publicări mai dese după
tarifă și învoială.
Reclame pe pagina a III-a o
serie 10 or. v. a. sau 80 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI

ANULU XVI.

„Gazeta” este în vânzare și
Abonamente pentru Austro-Ungaria.
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminecă 2 fl. pe an.
Pentru România și strălămate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 franci.
Se primumără la toate oficiile
poștale din țară și din afară
și la dd. colectori.
Abonamentul pentru Brașov:
a administrațiunea, piața mare,
Târgulul Inului Nr. 30 etagiu
I: pe un an 10 fl., pe șase
luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 or.
Cu dusul în casă: Pe un an
12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei luni
3 fl. Un exemplar 5 or. v. a.
sau 15 bani. Atât abonamen-
tele cât și inserțiunile sunt
a se plăti înainte.

Nr. 65.

Brașov, Luni-Marți, 23 Martie (4 Aprilie)

1893.

Incercările

Mitropolitului I. Vancea făcute în două „concilii”, ținute la anii 1872 și 1882, de a schimba religia strămoșască a poporului român din Mitropolia Albei Iulie.

„Ori care ar fi destinat de spiritul sântu a ocupa scaunul mitropoliei Albei Iuliane, sau vre-unul din scaunele episcopesci greco-catolice... nu va ceda a se mai stirba din drepturile bisericești noastre nici o iotă, prin nici o putere sau lumescă sau eclesiastică.”

Condițiunile de alegere votate în sinodul dela 10—11 Aug. 1868.

Starea intru adevăr tristă, în care a lăsat repositul mitropolit Vancea Mitropolia română de Alba-Iulia, și cu deosebire încercările sale periculoase de a introduce în biserica română credința catolică, și întreg sistemul de guvernare catolică, au turburat adencu conștiința religioasă a poporului român și pacea bisericilor din această Mitropolia.

În urma acestor încercări nefericite, poporul român din Mitropolia Albei Iulie se află astăzi în pericolul de a fi rupt pentru totdeauna din sinul bisericii sale naționale românești, și rupt din corpul națiunii române. Românii greco-catolici se află astăzi, — și acesta o spunem cu adencu durere sufletescă — pe drumul acelor Români din Ungaria și din Transilvania, cari în secolele trecute, seduși de propaganda Franciscanilor și a Dominicanilor, trecură la catolicism, și astfel se rupseră pentru vecinicia din corpul națiunii române. Poporul român din Mitropolia Albei Iulie se află astăzi pe drumul Românilor din Peninsula-balcanică, cari urmându pe discipulii lui Ciril și Metodiu, își schimbă hierarchia română cu hierarchia slavă, și pierdându-și bi-

serica, își perdură naționalitatea. Acesta este astăzi starea cea îngrijitoare a bisericii române greco-catolice de Alba-Iulia.

Noi suntem astăzi pe deplin convinși, că o mare parte din poporul nostru încă nu are cunoștință deplină despre situațiunea cea grea, în care se află astăzi națiunea română din Transilvania în urma nefericitelor decizii votate în secret în conciliile dela 1872 și 1882. Suntem deplin convinși, că nici chiar aceia, cari au datu mână de ajutor mitropolitului Vancea la această operă destructivă a bisericii noastre naționale, nu și-au dat până astăzi bine seama de cele ce au făcutu dencu, că nici astăzi nu sunt deșteptați din confuziunea, în care i-a aruncat de o parte fanatismul catolic, și de altă parte guvernarea absolutistică a mitropolitului Vancea.

Rugatu de mai mulți bărbați distinși greco-catolici, bărbați bine meritați, cari în totă viața lor au obosit pentru progresul bisericii și al națiunii române, iau astăzi de nou sarcina asupra mea, de a înfățișa, în colonele acestui mult prețuit ziar național, prapastia cea mare, în care este aruncată biserica română din Mitropolia Albei Iulie și întregă națiunea română din Transilvania și Ungaria prin deciziunile conciliilor dela 1872 și 1882, decizii, cari conțin atâtu venin distrugător pentru națiunea română din Transilvania.

I.

Sinodul de alegere din a. 1868.

În 26 Aug. 1867 repausă în Domnul marele Român, mitropolitul Alexandru Sterca Șuluțu, și în anul următor 1868 se întruni la Blășiu sinodul bisericesc pentru alegerea unui nou mitropolit al Albei-Iulie.

Acest sinod de alegere, în data la începutul ședințelor sale, constată într'un mod solemn pericolul cel mare, în care se află Biserica română de Alba-Iulia, din cauză, după cum ne spun Părinții acestui sinod, că „tendințe absolutistice neconținute s'au încordat de a ne altera disciplina, și în faptă au și alterat-o introducându instituții cu totul străine prin bărbați crescuți în institute iesuitice”. Astfelu acest sinod, ca să pună o barieră eternă la introducerea dogmelor și instituțiilor străine în biserica română de Alba-Iulia, mai înainte de a pași la actul alegerii, revocă de nou Biserica română la vechia sa autonomie constituțională și sinodală.

Anume în memorabila sa ședință dela 11 August 1868, sinodul acesta de alegere stabilă, cu putere obligatorie pentru toți seculii, următorul canon fundamental al bisericii noastre:

„Sinodul . . . . intrunit astăzi în numele Tatălui, și al Fiului și al Spiritului sântu, mai înainte de a pași la alegerea arhierului și mitropolitului său, aședă și decretă cu putere obligatorie pentru sine și pentru toți clerul reprezentat în acest sinod și pentru toți urmașii săi . . . următoarele:

„Autonomia constituțională și sinodală a bisericii greco-catolice românești este și rămâne restaurată pentru toți seculii, etc.

„Stirbarea mai departe a libertății și drepturilor bisericii noastre nu o vom suferi sub nici un fel de împrejurare.

„Ori care membru al bisericii noastre greco-catolice, fiă . . . chiar arhieru . . . ar mai cuteza a lua cursul său apelațiune la vre-unul din arhierii sau consistorele romano-catolice în orice cauză bisericescă, acela ca călcătoriu de carone . . . se fiă tras la judecata sinodală;

„că ori-care va fi destinat . . . a ocupa scaunul mitropoliei Albei Iuliane, sau vre-unul din scaunele episcopesci greco-catolice . . . nu va ceda a se mai stirba din drepturile bisericești noastre nici o iotă prin nici o putere sau lumescă sau eclesiastică.”

Aceste sunt memorabilele decizii ale sinodului de alegere din anul 1868.

Și care era acum originea și necesitatea atâtu de imperioasă a acestor canone, purce după cum vedem din un sentiment rezolut, înalt și sfânt pentru apărarea existenței și intereselor bisericii române de Alba-Iulia?

Eată ce ne spune în această privință distinsul profesor, istoric și astăzi vicariul metropolitan I. M. Moldovanu:

„Una frică generală. — dicese dencu — domnesce acum de mai mult inimile uniților, că la frul vieții bisericești acesteia rod vermă neîdător. Această frică crescu din și în și se mări din an în an, așa cătu sinodul dela 1868 s'a ougat dator a lua măsuri de urgență spre salvarea bisericești . . . Aședămintele bisericești noastre se alteraseră prin dispuneri și ordinațiuni anticanonice, afară de aceea absolutismul se lăția intr'ensă din ce în ce mai mult. Sinodul voia să pună o stavilă acestora. De aceea revocă biserica la statul ei de mai înainte . . . Sinodul avu în vedere salvarea bisericești. Elu a călcatu strinsu pe cărările umblate de părinții săi.”

Astfelu pe basa acestor condițiuni, cari fură acceptate și proclamate în unanimitate, sinodul dela 1868 alese de mitropolit pe episcopul Ioanu Vancea dela Gherla, cu o majoritate relativă de 59 voturi din 215 voturi esprimate, și pe baza acestei alegeri episcopul Ioanu Vancea fu

* Moldovanu, Acte Sinodale. Tom. I. Blășiu 1869 pag. 191.

FOILETONULU „GAZ TRANS.”

In gura chiților.

Novelă de A. Oscar Klausmann.

(8) (Urmare.)

O răcoră plăcută la capu ilu readduse în simțire. Elu simția, că zace pe un strat môle și că îi punu comprese calde la capu. Elu se încercă a se ridica și a mână puternică ilu ținu neclintit pe patu.

„Nu te mișca, odihnesce-te. Vei avu lipsă de putere.” Era aceeași voce, care făcu înfricoșata împărțire, că elu e un asasinu.

Un gemet greu eși din peptulu lu Carol Angermann. „Unde sunt?” întrebă elu în sfișită, „ce s'a întâmplat cu mine?”

„Linistesce-te”, dicese străinul „esci între amici, cercă a te întra. În noptea acesta îți voru de oasiunea pentru a fugi. Trebuie să fugi înlauntrul țării; căci aici te voru spânzura. Cadavrul de aici va fi delaturat încă în noptea acesta și decă vreun detectiv nu va

sci nimic despre asasinat, atunci poți fugi. Ruda d tale, Mr. Lang, s'a intrpusu pentru d-ta, pe lângă ospătaru. Ospătarul a voit, atunci când ai străpunsu pe matrosu, să te dea imediatu pe mâna poliției, dăr Lang îi dovedi, că e în interesul său propriu să tragă un velt peste acestă afacere, pentru ca poliția se nu i închidă localul. Elu i a datu și bani birtașului, precum și mijloce, ca să și se înlesnescă fuga. Firesce, că trebuie să și schimbă numele și niciodată să nu și trecă prin gându de a mai veni la Boston. Dăr nu trebuie să mergi nici în patria d-tale, căci acolo ești căutat de ofierii d-tale.”

„Ce și este astăzi?” întrebă Angermann.

„Joi” răspuse străinul. „Ai zăcutu fără cunoștință mai mult de trei zile. Noi credeam, că ești mortu. Matrosii englesi, ou care te-ai încercat, te-au bătutu cum se cade. Cuțitul ce l'ai scos din mâna unuia dintre ei, a fostu peirea d-tale, căci l'ai înfiptu în peptulu Englesului de afară. — Dăr cecă să adormi. Decă voiesc să mănânci și să

beai ceva, spune-mi, trebuie să și câștigu putere pentru fuga din noptea aceasta, căci decă nu, în opt zile vei fi spânzurat. Acesta e sigur.”

Carol Angermann închise ochii și se încercă a adormi, dăr gândurile ilu preocupau. Aședă era un asasinu. În beția înfricoșată lucruse ca un nebun, ucișe pe aprăpele său. Pe conștiința sa zăcea cel mai greu păcatu, păcatul de sânge, și nu numai s'a nenorocitu pe sine însuși, ci și pe mama sa, pe sërmana sa mamă, pe verișora sa Lizzia, care sta singură în lume și pe Lang, cari toți ilu iubeau atâtu de tare. Ce voru dicese ei când voru afla, că elu e un asasinu? I-și perduse patria, numele, onorea, nu i-a mai rămasu nimic decătu miserabila de viață, încercată cu unu grănicu păcatu. Oe viață acesta mai era vrednică să ou suporte? N'ar fi fostu mai bine să se dea prinsu în mâna autorităților? Dăr rușinea, rușinea față de camaradții săi, de mama sa, de Lizzia, de toți cari ilu iubeau! — — — — —

Locotenentul Winter, când eși pentru

ultima dată în haine civile, ca să caute pe Carol Angermann, luase cu sine și pe căpitanul de pachet Schneider. Acest vechiu ofieru, care servea în marină deja de 15 ani de zile, era o figură puternică de marinaru ou o barbă lungă și neagră ca cărbunele. Chiar și în haine civile, ținuta și mersul său trădau pe marinaru și locotenentul Winter trebui să ridă, când vedu pe Schneider, care mergea alături cu dencu, că voiesc să imiteze în mersu pe unu bulevardist din Boston.

Winter se hotărise, ca să mai cerceteze încă odată în casa lui Behrendt. Matrosii, cari împreună cu Angermann merseseră la uscatu, susțineau unanimu, că unu necunoscutu l'a așteptat pe cheul portului și că s'a dusu apoi ou elu.

Winter se anunță la Lizzia și o află pe sërmana fată forte desperată.

„Căpitanul nostru crede, că Angermann ar fi desertat; eu nu credu acesta; presupun, că e reținutu ou puterea. Lucrurile stau rău. În noptea acesta espiră terminul, până la care

numitului metropolit al Alba-Iuliei și Făgărașului.

Așadar sinodul dela 1868 voia ca vechile aședăminte ale mitropoliei române de Alba Iulia să rămână nealterate și biserica această să fie liberă și independentă de orice jurisdicțiune catolică.

Insă dorințele aceste, atât de pie și legitime ale bisericii române de Alba-Iulia, fură puse în grea cumpănă sub guvernarea bisericească a noului metropolit I. Vancea.

Anume, mitropolitul Vancea îndată ce ocupă scaunul mitropoliei de Alba Iulia, împinsu de un zel nefericit de propagandă catolică, făcu două încercări cutesate, secrete, pentru perfecta catolisare a Românilor din mitropolia Alba Iuliei și pentru supunerea deplină a acestei sfinte biserici strămoșești sub autoritatea absolutistică a capului bisericii catolice și a congregațiunii de propaganda fide din Roma.

Spre a pune astăzi în evidență înaintea publicului român situațiunea nespuse de grea, în care se află religiunea strămoșească a poporului român din mitropolia Alba Iuliei și drepturile clerului și ale poporului român de a-și administra singuri biserica lor, noi vom spune aici deciziunile nefericite ale celor două concilii dela 1872 și 1882, deciziuni, prin care se alteră credința strămoșească a poporului român, și se submină din fundament independența seculară a mitropoliei române de Alba Iulia.

II

Conciliul întâiu provincial dela 1872.

Cea de întâiu încercare temerară de a introduce dogme nouă de credință în religiunea Românilor din mitropolia Alba Iuliei, și de a supune biserica această întru toate la jurisdicțiunea absolută a bisericii catolice, se făcu de mitropolitul Vancea în a. 1872.

Anume în anul acesta, 1872, mitropolitul Vancea convocă la Blășiu un sinod mitropolitan, său, după cum îl numește densusul în mod anticatolic, un „conciliu provincial“, însă fără să facă de loc cunoscută nici clerului, nici poporului, cestiunile mari, cari aveau să se tracteze în acest conciliu, cestiuni, cari în ce privește estensiunea și consecințele lor, erau cu mult mai mari, decât cele

ce se tractase sub episcopul Atanasie la începutul unirei cu Roma.

Acest sinod al mitropolitului Vancea, care avea să schimbe numai în câteva ore întrăgă religiunea strămoșească a Românilor din mitropolia Alba Iuliei, nu avea absolut nici un fundament legal. El nu se întemeia pe nici o lege electorală. Membrii săi nu erau aleși de nimeni, nici de cler, nici de popor; peste tot nu se făcuse nici cel mai mic simulacru de alegere. Sinodul dela 1872 nu era convocată nici chiar după usul vechiu al bisericii române de Alba Iulia și anume, ca în cestiunile de primire a unor dogme nouă, sinodul să fie compus din toți protopopii, din toți preoții și din deputații mirenilor. Așa se făcuseră mai înainte toate sinodele noastre dogmatice.

Din contră, decât nu ni-ar spune cumva însuși actele sinodului dela 1872, nouă ni-s'ar pără lucrurile de necredut. Mitropolitul Vancea, din propria sa autoritate, cu delăturarea usului vechiu al bisericii noastre, convocă la acest sinod, cu vot decisiv, numai pe episcopii sufragani. Așa că sinodul, care avea să primescă toate dogmele și instituțiunile catolice în biserica română, care în modul acesta avea să schimbe religiunea strămoșească a poporului român din mitropolia Alba Iuliei, era compus cel mult din trei-patru persoane cu vot decisiv. Și fiind că însuși mitropolitul Vancea vedea foarte bine, că un astfel de sinod din 3—4 persoane, care să schimbe dogmele de credință ale Românilor, ar fi avut aparența unei adevărate apostasii a unor 3 sau 4 persoane bisericești, de aceea densusul invită pe episcopii sufragani „să mai aducă“ la acest sinod și pe alți „Venerați în Christos frați“, pe cari voru voi densusii, ca să fie de față la pertractările acestui sinod în calitate de teologi (adecă fără vot decisiv). Insă de o alegere din partea clerului și a poporului, ori numai din partea clerului nu e de loc vorbă.

Acest sinod era așa der compus din omenii chiemați anume, der nu aleși de cler și de popor, de omenii desemnați anume de bunul plac al făcăru episcopului, și despre cari erau siguri

dinainte, că precum densusii nu au vot decisiv, totu astfelu nici nu voru face vre-o opozițiune în contra deciziunilor celor 3—4 persoane. Astfelu era compus acestu curios conciliu provincialu dogmaticu dela 1872, conciliu necunoscut și neuitat până aci în biserica mitropoliei române de Alba-Iulia.

Era așadar un sinod nu mai în formă, o adunare de câteva persoane bisericești sub falsele aparențe ale unui sinod bisericesc.

Acestu sinod se întruni apoi la Blășiu în ziua de 5 Maiu 1872.

Îndată în ședința a doua a acestui sinod, mitropolitul Vancea puse înaintea membrilor prezenți unu elaborat gata despre credința catolică, credință, pe care dicea densusul, că trebuie să o țină întrăgă, neviolată și mitropolia de Alba-Iulia*, unu elaborat despre puterile absolute ale Papei și despre diferite dogme nouă, cari se primise chiar și în biserica catolică numai în timpul din urmă.

Peste totu, acestu elaborat dogmaticu al mitropolitului Vancea, era numai o simplă compilațiune prejudețioasă din scrierile celor mai celebri iesuiți, o motivare sofistică a unei mulțimi de cestiuni dogmatice și administrative, cari din premisele sfinte scripturi ajungu la conclusionile cele mai false, și cari toate tindu într'acolo, ca să supună lumea creștină la domnia absolută bisericească și lumescă a Papei și a societății iesuite.

Astfelu în acestu sinod, mitropolitul Vancea constrînse pe membrii prezenți să voteze în contra voinței lor dogmele și decretule următoare, până aci ne acceptate în biserica română de Alba-Iulia. Anume:

că Papa dela Roma nu numai, că este capul veditu al bisericii universale, der „are deplină putere de a pasce, de a cârmui și de a administra“ pe cum în biserica catolică, așa și în biserica greco-catolică (Conciliulu provincialu primu pag. 7);

că biserica mitropoliei de Alba-Iuliei „primescă, mărturisească și crede toate, câte le primescă, le mărturisească și le crede biserica Romano-catolică“ (Ibid. pag. 9);

că pe viitoru toți Episcopii

* Conciliulu provincialu primu, pag. XLI.

și preoții, cari voru lua parte la sinodele provinciale, să facă „mărturisirea publică a credinței catolice după formula prescriasă de Papa Urbanu VIII.“ (Ibid. pag. 13);

că Papa are „dreptul perfectu și independentu de guvernare și legislațiune“ precum în biserica catolică, așa și în biserica de Alba Iulia (Ibid. pag. 18 și 23);

că „pontificele romanu când vorbesce de pe catedră și când dispune în basa supremeisale autorități, că biserica întrăgă să țină vre o dogmă de credință sau de moravuri . . . atunci densusul se bucură de infalibilitate, din care causă astfelu de hotăriri ale Pontificelui nu se mai pot schimba (Ibid. pag. 23).

Acăsta este formula dogmei de infalibilitate, așa după cum se votă în a. 1870 în conciliulu dela Vaticanu, și pe care o primi acum și sinodulu dela 1872.

Mai departe, că „Pontificele romanu după dreptul divin . . . este judecătorul supremu al credincioșilor, și în toate cauzele supuse judecății bisericești se pôte face recursu la densusul“ (Ibid. pag. 26—28);

că „judecata scaunului Apostolicu nu se mai pôte anula de nimeni, și nici nu este iertat cuiva să judece asupra judecății Papei. (Ibid. pag. 27—28);

că „este falsu când susținu unii, că dela judecata Pontificilor romanu s'ar mai puté apela la conciliulu ecumenicu (Ibid. pag. 27—28);

că Papa „ca supremă autoritate, căreia i s'a încredințat depositul credinței, are dreptul exclusiv de a prescrie forma cultului publicu și privatu“ precum în biserica catolică, așa și în biserica greco-catolică (Ibid. pag. 104);

că „Mitropolitulu este numai unu grad intermediar între Pontificele romanu, capul bisericii, și între episcopii (Ibid. pag. 78);

Așadar Papa, capul bisericii catolice, fu primitu acum chiar în hierarchia internă a bisericii române de Alba-Iulia.

După cum scimă cu toții, una din cestiunile mari, ce-o urmăresce de multu Papismulu, este de a absorbi în sine toate drepturile instanțelor subordonate, astfelu că pe viitoru în biserica catolică nu are să mai fie nici cea mai mică umbră de autonomie și de libertate bisericească.

Se scie de-asemena, că astăzi în biserica catolică domnesce spiritulu iesuitic. Iesuiții făcură din teologia o speculă practică, și victoria lor cea mai mare fu proclamarea dogmei de infalibilitate în a. 1870.

Acăsta infalibilitate se bazează pe presupunerea, că Papa, în cestiunile de credință și de morală, este condus de spiritulu sântu și că nici-odată nu pôte să rătăcescă în cestiunile aceste.

Abstragându acum de tendințele politice, ce le urmăresce Papismulu, dogma acăsta a infalibilității este în absolută contradicțiune cu spiritulu și cu instituțiunile bisericii Răsăritului, cari atribue puterea suverană în materiă de credință și de moravuri exclusiv numai sinodelor ecumenice.

Afară de aceste deciziuni, cari privesc credința religioasă și hierarchia Mitropoliei române de Alba Iulia, sinodulu dela 1872 mai aduse

avea să se întorcă pe bordu. Corabia noastră va părăsi portul, când mâne seu poimâne va sosi escadra, și Carol Angermann atunci va fi unu fugaru fără patriă, căci nici-odată nu va cuteza să se întorcă în țera sa. Nu scii nimicu despre densusul?”

„Durere, nu“, răspuse Lizzia, și nu trebuia să cineva fisionomist, pentru ca să crədə în adevărătatea acestor cuvinte.

„Mai e cineva în casă, care să fi cunoscutu de aproape pe Carol Angermann?“ întrebă Winter.

„Da, purtătorul afacerilor tatălui meu, care acum e și tutorul meu, dl Teodor Leng.“

„Amu puté vorbi cu densusul?”

„De sigur; voi trimite s'lu chieme aici“ Ea porunci să cheme pe Leng și în curându intră acesta în odaia.

„D-le Leng, scii pôte ceva despre disparițiunea lui Carol Angermann“, întrebă Winter „mă temă, că i-s'a întâmplat vre-o nenorocire. Când l'ai veditu pentru ultima dată?”

„L'am veditu pentru ultima oră“, răspuse Leng „Sâmbătă înseinte de amiază, când făcu aici o vizită fugitivă.“

„Nu scii ore, că Carol Angermann să mai aibă alți cunoscuți aici în Boston? Matrosii, cari au fostu Duminecă în concediu, au veditu, că pe cheiul portului a fostu primitu de unu bărbat, care vorbea nemțesco și care părea că e foarte bine cunoscutu cu Angermann.“

Leng ridică din umeri și duse: Nu sciu nimicu; de Sâmbătă nu l'am veditu de locu.“

„Nu scii“, mai întrebă Winter, „oine ar fi persona, care l'a primitu pe cheu?”

„Nu“ răspuse Leng cu linisce.

În momentul acesta se întorse elu repede, căci unu pumn gigantiu îi apucase brațul drept. Elu se făcu palid ca mórtea, când veditu lângă elu fața aprinsă de mâniă a lui Schneider.

Cu o smâncitură puternică sutuloase Schneider mâneca jachetei lui Leng și-i rupse cămașa. Numai o privire aruncă asupra brațului, pe care se afla tatuvată o scriere albastră.

„Mișele!“ duse elu. „După treisprezece ani te-am regăsit! D-le locotenent, acestu miserabilu este matrosul Hendrik Versen, care acum treisprezece ani a străpuns pe bordul „Ariadnei“ în portul din New York, pe oficerul de gardă și apoi a fugit. Veđi aici pe brațul său drept ouventul „Ariadne“ și sub elu data anului. — Te am recunoscutu asasinule, când ai ridicat din umeri. Nici unu om de pe lume nu ridică din umeri, ca tine; acăsta n'am uitat-o, deși au trecut treisprezece ani. Hendrik Versen, tu ai fostu unu soldat fără onore și ai ucis pe superiorul tău. Tu de sigur, n'ai cređut, că mai servesc încă cineva în marină, care să te cunoscă de pe timpul acela.“

Celu astfelu apostrofatu pără, că-și recăstigă energia. Cu o smâncitură puternică încercă să și tragă brațul, der în același momentu l'u isbi în față pumnul lui Schneider, și amețit cadu la pământu.

(Va urma).

nise decisiuni absolutiste, cu totul contrare dezvoltării istorice a bisericii române din Transilvania, decisiuni, prin care poporul credincios, acest element fundamental al crărei biserici, fu deschis într'un mod violent de a mai avea cuvânt în oricel fel de sinode bisericesci, fiă acelea mitropolitane, oricel diocesane, fiă în cestiuni de credință, fiă în cestiuni de simplă administrațiune bisericescă.

Vedem așa-dér cu toții, că prin dispozițiunile și prin dogmele, ce se votară în sinodul dela 1872 nu numai că Biserica română de Alba Iulia fu despoiată de totă libertatea și independența, ce o avuse în trecut, dér se alteră din fundament totă credința și toate canoanele bisericii noastre.

Mitropolitul Vancea scia însă dela început, că decisiunile mari și cutezate, cari se voru lua în acest conciliu pentru a disolva cu totul biserica românescă de Alba Iulia în biserica papistașă, voru turbura adencu sentimentele religioase și naționale ale poporului român; de aceea densusul luă încă dela început toate măsurile de precauțiune, ca să evite oricel protest eventual, care s'ar putea ridica din partea clerului și din partea poporului credincios.

Pentru scopul acesta mitropolitul Vancea constrînse încă dela începutul ședințelor pe membrii prezenți să facă promisiune solemnă pe credința lor preoțescă, că nu voru descoperi nimic din nimic din toate, ce se voru ceti și decide în acest sinod, până când decisiunile aceste nu se voru publica (adecă aproba și promulga) la timpul său și cu modalitățile prescise.

Eată formula curioasă a acestui jurământ preoțesc, formulă, care de-o parte ne arată absolutismul, ce domnea pe atunci în biserica de Alba Iulia, ér de altă parte ne pune în lumină intențiunile ascunse ale arhierului, care cerea o astfel de promisiune.

Textul promisiunii este:

„Promit pe credința preoțescă, că voi ține ca un secret religios și sub tăcere absolută, toate cele ce voru fi cetite, desbătute, pertractate și decise atât în adunările generale, adecă complete, cât și în diferitele secțiuni; că nu voi descoperi nimic din nimic, mai înainte de ce acelea pe calea sa, la timpul său și în modul prescis se voru publica“. (Ibid. pag. XIV-XV)

Dacă acum într'adevăr intențiunile mitropolitului erau curate, dacă decisiunile aceste erau să fiă pentru binele poporului român, de ce atunci mai era lipsă să le țină secrete de partea cea mare a clerului și de întregul poporul român?

Dér destul, că membrii sinodului dela 1872, după terminarea acestor agende, se despărțiră fiă-care cu conștiința neliniștită, cu lăcate grele pe inimele lor, fără să pōtă comunica cuiva aceste decisiuni, cari surpau pentru eternitate o biserică națională română din Transilvania și Ungaria.

Mitropolitul Vancea apoi din propria sa inițiativă, fără să fiă cumva autorizat de usul cel vechi al bisericii de Alba Iulia, supuse Congregațiunii de propaganda fide pentru revisuire și aprobare toate actele acestui sinod heterodox.

La Roma decisiunile acestui sinod remaseră 9 ani întregi, fără să fiă aprobate, ér în tot timpul acesta lung de 9 ani, nimic

absolut nu străbăt în publicitate despre decisiunile de catolicizare votate în secret de conciliul mitropolitului Vancea din 1872. Așa, că nime din Români, nici din partea cea mare a clerului, care nu participase la sinod, nici din poporul credincios, nici din bărbații politici oricel literați, nu putură să afle nimic, nici chiar la an. 1881, despre cele ce se petrecuse la Blășiul în 1872.

Intru adevăr, cu câtă solemnitate, cu câtă rezoluțiune ar fi putut să protesteze întregul poporul unit în timp de 9 ani în contra acestor violențe, ce se făceau asupra conștiinței sale, în contra substituirii oculte a unor noue dogme de credință, în contra furisării unei alte religii în biserica română de Alba Iulia, în contra despoierii acestei mitropolii de vechile sale drepturi de libertate și de independență.

Însă partea cea mare a clerului și apoi întregul poporul român se afla în perfectă necunoștință de această lovitură violentă, ce se pregătea asupra bisericii noastre, și de aceea nici nu putură să protesteze de loc, în tot timpul acesta de 9 ani.

La anul 1881 apoi în ziua de 8 Martie, Papa Leo XIII aprobă decisiunile conciliului dela 1872 și, lucru curios, Pontificele român în credință, că Români uniți sunt aproape într'otă asemilăți cu catolicii, că de aci înainte sunt lipsiți de oricel voiață și oricel libertate în cestiunile bisericesci, că în tot clerul și poporul român nu se mai află omeni, cari să apere credința și independența cea veche a acestei biserici, Papa Leo XIII, dicens, declară de nule și fără valoare toate dispozițiunile și instituțiunile Bisericii române de Alba Iulia, cari voru fi contrari concluderilor acestui conciliu ilegal din 1872. (Ibid. pag. 188.)

Nic. Densușianu.

SCRILE ȚILEI.

— 22 Martie.

Situațiunea bisericii române unite. Incepem să cu publicarea unui șir de articuli privitori la situațiunea bisericii române unite, datoriti penei eruditului și valorosului nostru amic N. Densușianu, asupra cărora, pentru marea importanță a cauzei, atragem atențiunea tuturor Românilor.

—x—

Maghiarisarea comunelor din comitatul Arad. Reuniunea notarilor din comitatul Aradului a ținut zilele aceste o adunare generală în care s'a luat decisiunea, să se pornescă mișcare pentru maghiarisarea acelor comune din comitat, cari n'au numiri maghiare. Reuniunea va așterne o rugare către adunarea generală comitatensă să spriginescă această mișcare. — Poftim cultura și libertate maghiară.

—x—

Copii slovaci deportați în comitatul Arad. „Magyar Hirlap“ aduce știrea, că în comitatul Trencsîn „gemu în mizerie“ 180 copii slovaci. „Marinimoșii“ Maghiari, vedându știrea bieților copii, au pornit o mișcare în „interesul“ bieților. Vreu adecă să i deporteze în comitatul Arad, unde se fac din micii Slovaci — mari Maghiari. — De oată că asta ar fi cam identic cu comerțul de sclavi. Patrioților însă toate le sunt iertate.

—x—

Sesiunea Corpurilor legiuitoare române va fi prelungită până la 20 Aprilie.

—x—

Archiducele Reiner la Roma. Semi-oficioasă „Fremdenblatt“ desminte o știre de senzațiune a diarului engles „Standard“ și a altor ziare italiene, cumcă între Viena și Vatican s'ar face tratări particulare referitoare la călătoria archiducelui Reiner la Roma. Fōia vieneză dicesc, că archiducele va merge la

Roma numai pentru a asista la nunta de argint a părechii regale, ca reprezentant al împăratului Francisc Iosif I, ca rudă și ca amic intim al regelui Umberto. Prin urmare nu s'au avut în vedere nici o vizită la Vatican, căci o astfel de vizită nu aparține de loc misiunii sale.

—x—

Grave evenimente în Bulgaria. „Timpul“ de Sâmbătă aduce știrea senzațională, că în cercurile amice Rusiei se crede, că peste câteva zile se voru ivi în Bulgaria grave evenimente politice. Știrea această însă o înregistrează numitul diar „ca o curiozitate“.

—x—

Retragerea ministeriului sârbesc. Se telegrafiază din Belgrad, că ministeriul Avakumovic își va da dimisia, ér cu formarea noului cabinet va fi însărcinat Stojan Boskovic, care e cunoscut ca politic moderat. Aceasta ar însemna primul pas de retragere al regentului Ristić dinaintea radicalilor.

—x—

Crisa din Franca. Este știut, că ministeriul francez sub președința lui Ribot, primind vot de blam, și-a dat dimisia. O telegramă cu data de 1 Aprilie aduce știrea, că Meline a primit misiunea de a forma noul cabinet.

—x—

Pamfletul din Brașov al „Tribunei“ susține, că diarul nostru ar fi atacat pe d-l Goldiș în „afaceri private“. Dacă un învătător dela știrea cere un mic ajutor dela Csaky, șu dela organele lui, „Tribuna“ îl însărcină între cei ce și-au uitat de datoria cătră neamul lor. Dér dacă un profesor român licențiat în filosofie, cere totu dela Csaky un post gras și încă la o școală de stat maghiară, unde se propagă un spirit dumanos față cu Români, acesta este, după logica pamfletistilor numai o „afacere privată“. Halal de o astfel de logică!

„Intriganții noștri“. La articulu publicat în nr. 61 al fōiei noastre sub acest titlu, d-l profesor V. Goldiș ni-a trimis Vineri în 14 (31) Martie înainte de ameli un fel de întimpinare șu „răspuns“, cum îl numesc d-sa. Acest „răspuns“ însă nu-l adresază nici redacției noastre, nici publicului românesc — cum declară d-sa — ci d-lui director al fōiei noastre personal, în formă de „epistolă deschisă“. D-l Goldiș ocupându-se astfel exclusiv numai de persoana directorului „Gazetei“, despre care nici amintire nu s'a făcut în articulu „Intriganții noștri“, nu vorbesce la obiect, nici nu negă măcar într'un singur cuvânt cele ce s'au ținut în fōia noastră despre procederea și purtarea d-sale, ci debutază c'un pamflet de aproape două colone la adresa memorată.

Fără de-a aștepta câte-va zile, după cum e usul, să vedă ce va face redacția noastră cu „răspunsul“ d-sale, d-l Goldiș a aflat de bine a pretinde în mod demonstrativ dela noi publicarea pamfletului său. În scopul acesta d-sa a trimis Sâmbătă înainte de ameli pe colegii săi, d-nii Dr. I. Bozocanu și Dr. V. Branisce, ca să întrebe pe redactorul responsabil al fōiei noastre, dacă voiesc să publice acel pamflet al lui și în care termin, dându-i să înțelegă, că la casă contrar, d-l Goldiș, care se simte vătămat, va trebui să-și ceară satisfacțiune pe cale cavalerescă. D-l redactor Gr. Maior și-a exprimat mirarea, că și-au ales o astfel de modalitate pentru a storce publicarea acelei „scrise deschise“ și li-a declarat, că în chip de satisfacțiune la nici un casă nu va publica această scrisoare a d-lui Goldiș; decât însă redacțiunea noastră, din considerații proprii ale ei, va găsi cu cale a-o publica într'o formă șu alta, despre ce încă n'a luat hotărare, o va face, însă nu din motiv, că s'ar simți datore, nici la un termin cerut de d-l Goldiș. Dacă d-sa vră să forțeze publicarea scrisorii sale, este procedură de presă, să caute să-o forțeze pe cale judecătorească, însă cu amenințări nu-și va ajunge scopul. Crede, că d-l Gol-

diș se simte atins, dér n'are o-e-i face, decât i-a plăcut să umble după oșe de ros pe la ministrul Csaky. Primind aceste deslușiri, colegii d-lui Goldiș s'au depărtat spund, că i voru comunica acestuia răspunsul redactorului nostru. Redactorul Maior a așteptat ér să afle hotărarea eventuală a d-lui Goldiș, dér amicii săi nu s'au mai prezentat.

Nou abonament

la

GAZETA TRANSILVANIEI

Cu 1 Aprilie 1893 st. v.

se deschide nou abonament, la care invităm pe toți amicii și sprijinitorii fōiei noastre.

Prețul abonamentului

Pentru Austro-Ungaria:

pe un an . . . . . 12 fl.
pe șase luni . . . . . 6 fl.
pe trei luni . . . . . 3 fl.

Pentru România și străinătate:

pe un an . . . . . 40 franci
pe șase luni . . . . . 20 „
pe trei luni . . . . . 10 „

Abonarea se pōte face mai ușor prin mandate postale.

Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei“.

Adunarea de protestare din Teaca.

Teaca, 28 Martie.

Onorată adunare! Adunarea de protestare contra politicei bisericesci a guvernului, convocată pe ziua de 27 Martie, s'a ținut aici ieri. Din cauza drumurilor defundate și a timpului foarte nefavorabil, domni din Câmpia ș'au scusat neparticiparea, prin epistole, ér alții verbal. Astfel numai puțin s'au putut prezenta. Din cauza aceasta nici însuflețirea n'a fost pre mare.

De pe fețele celor prezenți se vede, că o îngrijire estra-ordinară și o mare preocupare de viitorul nostru domnesce asupra lor. Unii diceau, că după ce dușmanii ni-au luat limba, ei vreu acum să ne ia și religionea, să ne vatem conștiința religioasă și sacramentele. Un domn a ținut: Viitorul nostru se vede a fi posomorit, căci inimici noștri se încercă a ne băga pe toți într'un cazan mare de unde apoi să ne scotă cu calpac și pinte. Trebuie însă să avem firma speranță, că dōră Dumnezeu nu le va ajuta.

Oricel și de câte oricel noi Români din jurul acesta am fost chiamați de vocea națiunii, totdeuna ni am adunat și am protestat contra atentelor îndreptate de contrarii noștri împotriva limbii și naționalității noastre. Și fiindcă noue reforme ale guvernului unguresc nu sunt decât totu atâtea atentate, adunarea dela Teaca a însărcinat pe subscrisul președinte al clubului electoral să aducă protestul său la cunoștința publică prin respectatul nostru organ național, „Gazeta Transilvaniei“. Conștiințos datoriei mele, acesta o și fac prin prezentele rânduri.

În trecut mai amintesc, că la adunarea noastră s'a prezentat și d-l pretor local — deși cam târziu. D-niei sale i-a părut foarte bine, că adunarea a fost cercetată așa de puțin — și strângându-mi mâna, mi-a ținut: Fii convins d-le Vitēzu, că preoții D-Vōstră doresc cu toții a se împărtași din Congrua statului, respective a romano-catolicilor, la mijlocirea statului. — Amar te înșeli, i-am răspuns eu.

Rugându-vă a da publicității aceste rânduri, primiți Vē rog, D-le Redactor, cele mai adencu expresiuni de considerațiune.

Al D-Vōstră

Gregoriu Vitēzu.

DIVERSE.

O Probă de stoicismă. — Poetul *Crebillon* (bătrânul) a fost în totă viața sa așa de sărac, și mai ales la adânci bătrânețe, încât foarte adesea avea să se lupte cu cele mai amare griji ale traiului vieții. El locuia în Paris într-o stradă murdară, în o mansardă, unde își păstra unica sa avere, mai multe manuscrise vechi, de mare valoare, la a căror vândare el nu se putea decide, în butul stărei sale misere. Erau manuscrise latinesci și grecesci, pentru cari deja de repetate ori s'au fost oferite sume considerabile. Ne putem imagina cruzimea îngrozitoare a sorței sale, când într-o seră, reîntorcându-se acasă cu un prieten, făcând înfricoșata descoperire, că cu ocaziunea unei violente erupțiuni de nori, apa străbătuse prin multe locuri defectuoase ale coperișului casei și nimice cu totul prețioasele relicvii. Prietenul se aștepta acum a vedea pe Crebillon erupând în lamentare furioasă de durere, care ar fi fost de explicat. Inseși poetul își adunase în lungul său martiriu destulă filosofie, ca să suporte cu sânge rece ceea ce nu se mai putea schim-

ba. Cu totul liniștit el se adresă către însoțitorul său și zise: „Un adevărat noroc, că în fine acești păgâni înbătrâniți au fost botezați“.

Un cas curios de superstiție. Consiliul comunal din Frankfurt pe Main a fost interpellat de un consilier din cauza următorului lucru:

— „Pentru ce s'au schimbat numerele caselor și s'au șters numerele 13?“

Adevărul e, că deocă te ai duce acum la Frankfurt pe Main n'ai vedea nici o casă, care să aibă numărul 13.

Cauza e că care-i, și a spus-o chiar primarul:

Nici un proprietar s'au omenit de aceea, cari țin case mari cu chirie nu vrău să vadă pe edificiile lor nr. 13 (adeocă punctul Judsi) de temă, că s'au li se scade chiria, sau li se dărâmă casa, s'au fugă chiriașul fără să plătescă.

În totu casul la Frankfurt n'o să găsești nr. fatal 13. Toți bețivii nu beu de cât 12, s'au 14 pahare; 13 nici odată. O femeie ar fi în stare să se omore, deocă ar țin 13 drăguți. Mai bine 14.

În orașul acela nu se s'urtă amauții

de 13 ori. Nici pișcherii nu fac de loc numai de 13 fr. datorii. Dăme feresce!

Omul, la care-i fi dator 13 fl., te ertă de datorie, sculpă în sin și în chide catastiful, ba înocă 'i mai plătesce numai s'lu lași în pace. Așa sunt de superstițioși Nemții de la Frankfurt pe Main.

Maxime. O femeie măritată poate trece preste cuvântul din urmă, unei fete nu'i e permis a exprima nici pe cel penultim? — Nu e bine nici odată să ai mai multă spirită ca șefii tăi. *A. Assolant.*

Culese și adunate de *Camilă B...*

Cursul pieței Brașov.

Din 3 April 1893.

Banote rom. Cump.	9.57	Vënd.	9.61
Argint român.	9.48	"	9.53
Napoleon d'or	9.61	"	9.64
Galben	5.60	"	5.64
Ruble rusești	1.26 1/2	"	—
Mărci germane	58.90	"	59.35
Lire turcesci	—	"	—
Scrisuri fonc. Alb. 6%	101.—	"	—
" " " 5%	—	"	—

Cursul la bursa din Viena.

Din 1 April 1892.

Renta ung. de aur 4%	115.75
Impr. căil. fer. ung. în aur 4 1/2%	95.45
" " " argint 4 1/2%	122.50
Oblig. " " " de ost. I. emis.	101.30
" " " " " II "	120.45
Bonuri rurale ungare	—
" " croato-slav.	96.70
Despăgubirea dijmei de vin	—
Imprum. ung. ou premii.	97.50
Losuri pentru reg. Tisei și Seghed.	154.25
Renta de hârtie austr.	—
" " argint "	98.75
" " aur "	98.70
Losuri din 1860	116.95
Acții de-ale Băncii austro-ung.	149.50
" " " ung. de credit.	994.—
" " " aust. de credit.	426.—
Argint	—
Galben imp.	5.72
Napoleondori	9.66
Mărci imp. germ.	59.50
London (lire sterlinge)	121.40
Rente de corone austr.	96.85
" " " ungară	95.65

Proprietar **Dr. Aurel Mureșianu.**
Redactor responsabil: **Gregoriu Maloră**

Sz. 255—1893. kib.

Hirdetmény.

Brassó város közönségének kérésére a nagyméltóságú m. kir. földművelésügyi ministerium 11,925 sz. és a nagyméltóságú m. kir. kereskedelemügyi ministerium 17,462. sz. alatt az 1885. évi XXIII t. cz. végrehajtása tárgyában kiadott általános rendelet 25. §-a alapján ideiglenesen engedélyezett ivó vízvezeték vezérlésére szükséges ingatlanok megszerzése végett Brassó város közönsége részére a kisajátítási jogot az 1881. évi XLI. t. cz. 2. §-a alapján engedélyezni és az alólított köziz. bizottságot az 1881. évi XLI. t. cikkben szabályozott kisajátítási eljárás foganatosítására utasítani mélt. ztatott.

Ennek folytán egy Tompa Sándor főjegyző, mint bizottsági elnökből, ügyvéd Schnell Károly és kir. főmérnök Windt Lajos mint tagokból és Dr. J-kei Fr. t. főjegyző, mint tollvivőből álló bizottság küldetik ki, mely bizottság hivatalva lesz, mind azon igények és észre-

vételek fölött határozni, a melyeket a felek a hivatkozott törvény 1. §-fejezete alapján netalan emelnek.

A vízvezetékre vonatkozó kisajátítási tervrajz és összeírás Brassó város tanácsánál a tárgyalást megelőző 15 napon át közszemlére tétetnek ki.

A tárgyalás f. évi Aprillis hó 18-ának 9 órájára a vármegyey ülés terembe tüzetik ki.

A kitézött napon mindenk előtt a vonatkozó előjárás az az sorszám szerint az érdekelteknek észrevételei foglalkoztatás alá vétetnek.

A kiküldött bizottság a kisajátítási terv megállapítása fölött akkor is fog érdemleg határozni, ha az érdekeltek közül senki sem jelent meg.

A tárgyalásnál jogában áll minden tulajdonosnak a kisajátítási terv ellen és minden telekkönyvi érdekeltnak a felajánlott ár ellen is felszólalni. — Ennek elmulasztása azon jogi következménnyel jár, hogy a nem nyilatkozóra nézve a) a közhirdetésnél a kisajátítási terv; b) a szabályszerűen teljesített egyéni ér-

tesítésnél pedig — mint jelen esetben — úgy a kisajátítási terv, mint a felajánlott ár végleg megállapítottak és általa elfogadottak tekintetk.

A megjelenés elmulasztása miatt igazolásnak helye nincs.

Ezen tárgyalás alkalmával fog a barátságos egyezség előzetesen mindig megkíséreltetni és ha létre jö, jegyzőkönyvre vétetni. Ha nem sikerült, fog az eljáró bizottság a felek kölcsönös meghallgatása mellett és esetleges szemle után érdemleges határozatot hozni. A határozat szóval rögtön kihirdetettk. — Az evvel meg nem elégedő félnek jogában áll a határozat ellen felfolyamodni, köteles azonban a felfolyamodást az eljáró bizottsághoz a kihirdetéstől számítandó 3 nap alatt beadni vagy szóval bejelenteni. — Ezen felfolyamodások fölött véglegesen a nagymélt. m. kir. kereskedelemügyi ministerium fog határozni.

Brassó, 1893 március hó 27-én.

Brassó vármegye köziz. bizottsága

1-1 **Maurer Mihály** s. k. cs. és kir. kamarás, főispán, mint elnök.

Societate mutuală fără acționari. Totu câștigul se distribue între asigurați.

THE MUTUAL
Societate din New-York de asigurarea asupra vieții cu fondul de **826 milioane franci** este cea mai mare instituțiune financiară din lume. Asigură viața după toate combinațiunile. Spre informațiune detaliată a se adresa la **Diracțiunea generală pentru Ungaria** Budapesta, Bécsi utca 5. 24,5-6.

!! Rară ocaziune pentru dame !!

Dela cea mai mare și renumită firmă de Confecțiune

Ignacz Weinberger din Budapesta

Amă onore a anunța onor. publică, că vëndu în piața de aici, **têrgulul inului Nr. 28**, în

depozițul meu,

Jachete, Paletots, Don Juans, totu felul de **Dolmany, Cap și Mantale largi,** precum și **Costume gata**

Cu prețurile cele mai eftine ale fabriciei.

Cu distinsă stimă:

Alexander Goldmann.

61,11-12.

Apa de Buda

VICTORIA-APA amară.

este după cum arată cifrele de mai jos apa amară cea mai cu efect și bogată în conținutul ei, de pe Continentu.

Ea conține 58.05 gr. părți constitutive solide și cu efect în 1000 grame, o cifră care n'au întrecut nici o apă amară.

Cumcă Apa-Victoria este cea mai bogată în conținut rezultă din următoarea analiză oficială.

	În o mie grame	
	suma părților constitutive	conținutul acid Magnesia sare amară.
Isvorul Victoria din Buda.	58.05	32.38
" Rakoczy	53.53	23.06
" Franz Josef	52.29	24.78
" Hunyady János	41.73	18.44
" Elisabeth	26.29	8.04
Apă amară de Pilna	32.72	12.12
Saidschützer	23.21	10.96

Apa-Victoria se capetă în toate băcăniile.

Proprietar: **IGN. UNGAR și FIU.**

Budapesta.

63,9-10.

Cum să îngrijesce pelea feței și părul?

Farmacia

ROZSAVÖLGYI IMRE

Budapest VI. Szabolcs-utca 19.

Trimete cu preț de 15 cr. în mărci postale **2 instrucțiuni detaliate** despre acésta. Acolo se pot cumpăra remedii nevătămătare recomandate de autorități specialiste contra **piștruilor și petelor de sôre**

Dermolin-creme prețul . . . . . **75 cr.**

Dermolin (apă de spălatu față) . . . . . **75 cr.**

Dermolin-pudră . . . . . **80 cr.**

La comande se dă instrucția gratis. — Trimiterea cu rambursă.

64. 7-8.

A V I S U !

Prenumeratiunile la **Gazeta Transilvaniei** se pot face și reînoui ori și când dela 1-ma și 15 a fiă-cărei luni.

Domnii abonați să binevoiască a arăta în deosebi, când voiesc ca espedarea să li-se facă după stilul nou.

Domnii, ce se abonează din nou, să binevoiască a scrie adresa lămurită și să arate și posta ultimă.

Administraț. „Gaz. Trans.“